

ναῦς καὶ δεινὴν ὑπέστη ὁ ἀνὴρ ζημίαν, ἧς ἄνευ ἤθελεν ἀποβῆ ὁ πλουσιώτατος τῶν πλοιάρχων τῆς Ὑδρας. Ἄλλ' ὁ ἄκαμπος αὐτὸς χαρακτηρῆτο ἀπαραίτητος, ἵνα καταπλήξῃ καὶ δαμάσῃ τὰ δυσήνια ναυτικὰ πλήθη, ὧν ἔμελλε νὰ ἄρξῃ. Ἀρχὴν εἶχεν ὅτι ὁ πλοίαρχος δὲν πρέπει νὰ ἀναποδίῃ ποτὲ ὁσονδήποτε σφοδρὸς καὶ ἂν ἦναι ὁ ἐναντίος ἄνεμος, καὶ πλειστάκις ἔκαμψε τὸν Καφηρέα ἐπικρατοῦντος καταγιγιδώδους βορρᾶ, ἐνῶ οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ κατέφυγον εἰς τοὺς παρακειμένους λιμένας. Ἦτο ἀδυσώπητος πρὸς τὴν δειλίαν μὴ φειδόμενος οὐδὲ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, ὅστις συνέπεσε νὰ μὴ διακρίνεται ἐπ' ἀνδρεία. «Ἀπαράμιλλος ἦτο ὁ Ἀνδρέας Μιαούλης εἰς τὰ πολεμικὰ ἔργα, ἀναφωνεῖ ὁ δικάκιος Σπετσιώτης Ἀνάργυρος Ἀνδρέου Χ. Ἀναργύρου. Ἐπὶ τοῦ πολέμου συναλάμβανεν ἐν σχέδιον καὶ ἀμέσως τὸ ἔθετεν εἰς ἐνέργειαν, ἀδιαφόρει δὲ ἂν τὸν παρηκολούθουν οἱ ἄλλοι ἢ ὄχι. Ἐπὶ τέλους ἦτο εἰς τῶν ἐκτάκτων ἀνδρῶν, ὅτινες τῶν διαπραττομένων τὴν εὐθύνην εἰς μόνον ἑαυτοὺς ἀναθέτουσι.» Τοιοῦτος δὲ ὢν ἐν τοῖς κινδύνοις, ἦτο ἐκτὸς αὐτῶν ὁ μετριοφρονέστερος τῶν ἀνθρώπων. «Ἐπιτυγχάνων εἰς τοὺς ἐναλίους ἀγῶνας, ἐξακολουθεῖ ὁ αὐτὸς ἱστορικός, ποτὲ δὲν ἐσεμνύετο, ἄφινε τοὺς ἄλλους νὰ λέγουν ἀποτυγχάνων δὲ πρὸς οὐδὲν ἐμέτρει τὰς ἐναντιότητας. «Ὅλοι οἱ συνάδελφοί του τὸν ἐσέβοντο ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως, διότι πρὸς ὅλους ἦτο προσήνης ἐν τῇ σφαίρᾳ πάντοτε τῆς ἰδιοσυγκρασίας του. Διὰ ταῦτα περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι μῆτε τὸν ἐχθαίροντο μῆτε τὸν ἐφθόνουν οἱ σύγχρονοι αὐτοῦ.»

Κ. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ Μιαούλης ἦν ἀληθὴς κυματοχαρὴς καὶ ἐρωμένη ναυτικὴ φύσις καὶ χαρακτηρῆ ἐφ' ὃν ἠδύνατό τις ἐν πάσῃ περιπετεῖᾳ νὰ ἔχῃ ἀσφαλῆ τὴν πεποίθησιν· ἐστερεῖτο μὲν ἀνωτέρας παιδείσεως καὶ οὐδεμίαν εἶχεν ἐπὶ μεγαλοφυῖα ἀξίω-

σιν, ἀλλ' ἔτρεφεν ὅμως μύχιον τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ τὴν συναίσθησιν—πράγμα σπανίως ἀπαντώμενον παρὰ τοῖς μεσημβρινοῖς,—ἦν ἀδιάφυστος ὡς ὁ λόγος αὐτοῦ, καὶ μέχρι πείσματος καὶ ἰδιοτροπίας ἀκλόνητος ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἐμπειστευμένης αὐτῷ ἀποστολῆς. Γιγάντειος τὸ σῶμα καὶ ποδαλγός, εἶχεν ἠλιοκαῆ, αἰετοπετοσοβαρὰν καὶ ζοφεράν σχεδὸν τὴν ὄψιν. Αἱ θαυμαστοῦ μετέχουσαι περιπέτειαι τοῦ βίου αὐτοῦ: ταχεῖα μετὰπτωσις ἀπὸ παντελοῦς πενίας εἰς πλοῦτον, αἰχμαλωσία αὐτοῦ καὶ προσέγγισις εἰς τὸν θάνατον, — ὅτε συλλαβὼν ποτὲ αὐτὸν ὁ Νέλσον ὡς πειρατὴν καὶ καταδικάσας εἰς τὴν ἀγχόνην, ἔχαρίσατο αὐτῷ τὴν ζωὴν, θαυμάσας τὸ ἀτρόμητον καὶ εὐπαρρησίαστον τοῦ ἦθους του — πᾶσαι αὗται αἰ τοῦ παρελθόντος ταλαιπωρίαί, ἃς ἀνωτέρα τις πάντοτε χεῖρ μετέτρεπεν ἐπ' ἀγαθῷ, εἶχον κρατῦναι ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Μιαούλη τοιαύτην ἀδιάσειστον πίστιν καὶ πεποίθησιν εἰς τὸν ἀγαθὸν αὐτοῦ ἀστέρα, ὥστε οὐδέποτε, οὐδ' ἐνώπιον τῶν κινδυνώδεστων ἐπιχειρήσεων ἐδειλίασε, καὶ τοι φύσει περιεσκεμμένος καὶ προμηθῆς. «Ὅτι ἦν κατὰ ξηρὰν ὁ Κολοκοτρώνης, τοῦτο ἔμελλε νὰ γείνη κατὰ θάλασσαν ὁ Μιαούλης. Πρὸ αὐτοῦ, διηγοῦντο εἰς ξένους Ἕλληνας ναυτικοί, ἐκαύσαμεν ὑπὸ τὸν Τομπάζην διὰ δόλου ἐχθρικά τινα πλοῖα, ἀλλ' ὁ Μιαούλης ἀπεκάλυψεν ἡμῖν πρῶτος τὰς ἀδυναμίας τοῦ τουρκικοῦ ναυτικοῦ καὶ ἐξωκείωσεν ἡμᾶς διὰ τοῦ παραδείγματός του εἰς τὴν κατὰ τῶν Τούρκων ἀντίστασιν ἐν τῇ μάχῃ. Οἱ Ἕλληνες ἐλάτρευον τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, ὃν ἐσέβοντο ὡς τὸ ἰδεῶδες τοῦ ἐπαγγέλματός των. Θαυμάζομεν δὲ ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, οἱ ἐκ παιδείας καὶ ἐξετάσεων πάντα ἐξαρτῶντες, μανθάνοντες ἐκ τῆς πρὸς τὸν Γόρδωνα διαβεβαιώσεως γηραιοῦ τινος Ἕλληνος πλοιάρχου, ὅτι ὁ Μιαούλης μόλις ἠδύνατο νὰ γράψῃ τὸ ὄνομά του, καὶ ὅμως ὑπερεῖχε κατὰ τὴν νοημοσύνην τῶν μᾶλλον πεπαιδευμένων ἀνδρῶν.

Κ. ΜΕΝΔΕΛΣΩΝ ΒΑΡΘΟΛΔΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Ἐκ τῆς Τουρκομάχου Ἑλλάδος.

Καθὼς ἐξίτηι νὰ λατομίσῃ
 Τοῦ Ἄθωνός τις τὴν κορυφὴν,
 Τοῦ Ἀλεξάνδρου νὰ παραστήσῃ
 Τὸ σῶμα θέλων καὶ τὴν μορφήν,
 Ἦθελα οὕτω τὰ ὑψωμένα

Πλευρὰ τῆς Ὑδρας εἰς μόνον ἓνα
 Νὰ συνετέμνοντο ἀνδριάντα,
 Καὶ νὰ ἐγράφετο εἰς αὐτόν:
 «Μιαούλης οὗτος, εἰς ὃ τὰ πάντα
 Τῆς Ὑδρας τρόπαια παριστῶν.»

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΟΥΤΣΟΣ